ruch muzyczny

BARTŁOMIEJ NIZIOŁ
WOLĘ TWORZENIE *od* KWIATÓW PO KONCERCIE

S.32

Cisza może być GŁOŚNA!

S.8

Muzyka polska według WAJDY

S.38

założony w 1945 | cena 12,90 zł (w tym 8% VAT) | #20 | 1 października 2026

ISSN 0035-9610 INS 374911
9 770003 596107

Fot. Bartek Barczyk

JAK USŁYSZEĆ SIEBIE WŚRÓD MILCZENIA TŁUMU?

✎ Krzysztof Stefański

Czy strajkująca orkiestra powinna milczeć, czy z całych sił hałasować? Ta druga strategia ma swoje zalety. Myślę o koncertach dawanych przez litewskie orkiestry w szczycie protestów środowisk kultury. Albo o Free Jazz Mod Paludan, duńskim kolektywie muzycznym zakłócającym wiece prawicowego ekstremisty dziką improwizacją. Co jednak, gdy w estradę trzeba by zamienić salę posiedzeń parlamentu?

Milczenie całego zespołu też ma swoją moc. Wiedział o tym Yves Klein, wymyślając symfonię *Monotone-Silence* – 20 minut akordu durowego, po którym następuje równie długa cisza. Wiedział i Sam Salem, który w czwartej części swojego *Everyone No-one* zostawia odbiorców z samym obrazem, pełnym życia filmem ze Strefy Gazy z 2010 roku. Brak dźwięku jest dojmujący, ciąży jak wyrzut sumienia. Później muzycy dogrywają szmerowy epilog. Na Warszawskiej Jesieni niewiele z niego słyszę – zagłuszają go wychodzący, jest prawie północ.

Dzień później na festiwalu duża prezentacja twórczości ukraińskiej – najczęściej oderwanej od tematu wojny, otwartej na eksperyment, jak u Jany Szlabanskiej czy Poliny Pochoży. Żywy znak obecności, którą aktywnie próbują wymazać rosyjskie agresja i dezinformacja.

Krzyk ofiary nie musi spotkać się z milczeniem przechodniów. Słuchajmy nieobojętnie.

Cytat numeru:

Cisza jest początkiem słuchania dźwięków *maleńkich*, to jest SIEBIE, a później innych

--Marta Michalska

Aktualności

4 Zostawić przestrzeń
Rozmowa z Jakubem Przybycieniem — Bartosz Witkowski

5 Przegląd wydarzeń — Opr. Maciej Kucharski

Strefa Ruchu: Cisza

8 Cisza to...
Jak mówić o ciszy? — Marta Michalska

11 Fizyka, fizjologia, muzyka, mistyka
Twórcy o ciszy — Jacek Szerszenowicz

13 Dograj tę pauzę
Muzyczny warsztat rozróżniania cisz politycznych — Justyna Anders-Morawska

Relacje

15 Siła i delikatność
Chopin i jego Europa — Karolina Kolinek-Siechowicz, Paweł Siechowicz

16 Parada talentów
Festiwal Romantycznych Kompozycji — Małgorzata Komorowska

17 Goldberg i gwiazdy
Festiwal Goldbergowski — Anna Pęcherzewska-Hadrych

18 Sinfonia w trzech częściach
Sinfonia Varsovia – Nowe Otwarcie — Krzysztof Stefański

18 Smuga cienia, radość odkrywania
Wratislavia Cantans — Izabella Starzec

20 Nowe początki
Inauguracja sezonu Filharmonii Zabrzańskiej — Bartosz Maślanka

20 Muzyczny oręż Ukrainy
Dni Muzyki Ukraińskiej — Małgorzata Komorowska

21 (Nie) wszystko nisko
Ad Libitum — Justyna Miguła

21 Paszport do każdej orkiestry
Inauguracja sezonu Sinfonii Iuventus — Łukasz Kaczmarek

22 Człowiek pozornie doskonały
GenOM w Operze Wrocławskiej — Jacek Marczyński

22 Narodowy i goście
Gala Baletowa w TW–ON — Katarzyna Gardzina

Na okładce Bartłomiej Nizioł, fot. Łukasz Rajchert

Wydawnictwa

24 Hrůša poprawił Järviego (i innych)
Komplet symfonii Martinů — Mateusz Ciupka

25 Dialogi klawesynowe
Kolejne odkrycia z barokowego Gdańska — Witold Paprocki

26 Richterowskie rozegranie
Cztery symfonie protoklasyka — Bartosz Witkowski

26 Cztery razy trzy
C.P.E. Bach, Milhaud, Sohy, Strawiński — Bartosz Witkowski

27 Z narracją o Schubercie
Trzy spojrzenia na *Lieder* — Bartosz Witkowski

27 De Hartmanna pomieszanie języków
Mikołaj II, Gurdżijew i Stokowski — Mateusz Ciupka

28 Teatr oporu
Płytoteka#: *Koncert wiolonczelowy* Lutosławskiego — Bartosz Witkowski

29 Przegląd kolisty
Cztery godziny z Bargielskim — Małgorzata Heinrich

30 *Katajjaq* i elektro
Inuicki śpiew tradycyjny i przetworzony — Katarzyna Ryzel

30 Amharska lira
Mistyczne brzmienie Etiopii — Katarzyna Ryzel

30 Potrzeba Grechuty
20 piosenek w przystępnych opracowaniach — Dominik Strycharski

Rozmowa

32 Całym sercem
Rozmowa z Bartłomiejem Niziołem — Izabella Starzec

36 Polska vs Japonia
Z Archiwum R — Opr. Katarzyna Ryzel

Swoboda Ruchu

38 Grając Wajdę
Rok Andrzeja Wajdy — Magda Miśka-Jackowska

40 Kilka notatek ze świata (dźwięków)
Felieton — Karolina Kolinek-Siechowicz

41 Wydarzenia muzyczne
Rekomendacje redakcji

42 Więcej basu!
Wydział instrumentalny — Wojciech Gurgul